

СЕКЦІЯ 4. ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ У НАЦІОНАЛЬНИХ ТА МІЖДЕРЖАВНИХ ВИМІРАХ

Бажанова Наталія

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

РЕЙДЕРСТВО, ЯК ЗАГРОЗА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

На сучасному етапі проблема рейдерства в Україні вже багато років не втрачає своєї актуальності. Рейдерство є не тільки проблемою підприємців та суспільства, а й економічної безпеки держави в цілому. На сьогодні, в період реформ у державі питання ефективного захисту власників та інвесторів є не вирішеним.

Проблемами рейдерства займається багато вітчизняних вчених та практиків, таких, як С. М. Анісімов, Т. Бабич, М. В. Бондаренко, М. Грішенков, О. В. Осипенко, М. Г. Делягін, В. О. Мандибура, А.Й. Гуров, Ю. В. Конєва, І. Є. Мезенцева, С. Симаков, Є. Д. Стрельцова, А. Ю. Федоров, А.В. Чуясов, Р. А. Кірюшин, М. А. Кричевський та інші. Проте аналіз досліджень вчених свідчить про те, що не достатньо висвітленими залишаються питання регулювання рейдерства в Україні.

Для подальшого дослідження дамо визначення поняття «рейдерству». «Рейдер» і «рейдерство» – це слова іншомовного походження, що походять від англійського слова «raid» – напад, наліт. «Рейдерство», як поняття потрапило до нас із бізнесового словника [1, с. 41].

Донедавна таке поняття, як економічна безпека практично не використовувалось у вітчизняній економічній науці. Дослідження, які проводились характеризувались безсистемністю, вибіркоким та не виваженим підходом до розкриття деяких аспектів даної проблематики. На сьогодні, економічна безпека – є однією з найважливіших складових нормального функціонування підприємства, отримання прибутку, реалізації основних комерційних планів і цілей.

Аналізуючи вітчизняну літературу, можна знайти багато визначень терміну «економічна безпека підприємства». Наприклад, Олейников Є.А. зазначив, що економічна безпека підприємства – це стан найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів для подолання загроз і забезпечення стабільного функціонування підприємства сьогодні і в майбутньому [2]. Такі вчені, які займались дослідження даного питання, такі, як Ковальов Т. і Сухорукова Т. вважають, що економічна безпека - це стан захищеності діяльності

підприємства від негативного впливу зовнішнього оточення, а також здатність своєчасно усунути різноманітні загрози або пристосуватися до існуючих умов, які не відбиваються негативно на його діяльності [3], [4].

Економічне рейдерство загалом є великою загрозою державі, оскільки це загроза для інвестиційного клімату країни, а саме, загроза безпеки власності вітчизняних та зарубіжних інвесторів. Проблема захисту власників є особливо важливою у період проведення реформ, оскільки, реформи потребують значного фінансування. На сьогодні, відбувається неконтрольований перерозподіл власності шляхом рейдерських захоплень на всій території України. В усіх областях країни, де функціонують фінансово привабливі підприємства спостерігається загрозна тенденція до росту фактів рейдерства.

Аналізуючи рейдерські захоплення за останні кілька місяців 2015 року, то їх кількість перевищила півсотні випадків, і це тільки згідно повідомлень за даними ЗМІ. Рейдерським атакам наражались такі підприємства, як Амстор, Тростянецький елеватор, Бахчисарайська райспоживспілка, ПП «Мединський», Краматорська металобаза, а також підприємства паливно-енергетичної галузі. Згідно з інформаційними повідомленнями на протязі найближчого часу прогнозують рейдерські атаки у хлібній промисловості та лотерейному бізнесі.

В Україні проблема рейдерства виникла в середині 90-х років минулого століття, і існує донині. Таку практику було запозичено в Російській Федерації, де рейдерські захоплення поширені набагато масштабніше.

Проблемами рейдерства в Україні є:

- недосконала процедура банкрутства;
- неврегульованість на законодавчому рівні;
- відсутність чіткого покарання за рейдерство;
- корумпованість державних органів;
- несформованість інституцій прав власності.

Велика проблема рейдерства в тому, що власник, який здобув підприємство внаслідок рейдерського захоплення не зацікавлений у розвитку бізнесу, залучення інвестицій. Його мета – власне збагачення.

Для подолання проблеми та захисту від рейдерства необхідно вжити низку заходів: прозорість діяльності підприємства; належна робота прокуратури, зміни в законодавстві, залучення представників різних організацій, що протидіють рейдерству, контроль з боку Вищої ради юстиції та інше.

Можна зробити висновок, що проблема рейдерства в Україні набула великих масштабів, і таким чином загрожує розвитку економіки країни, що в свою чергу набирає

статусу загрози національної безпеки країни. Отже, в першу чергу на боці захисту прав власників має виступати держава.

Список використаних джерел:

1. Панасенко Р.А. Щодо визначення поняття «рейдерство» / Р.А. Панасенко [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Dtr_pravo/2009_4/files/LA409_35.pdf

2. Корієнко А.В. Механізм досягнення і підтримки економічної безпеки підприємства: автореф. дис. канд. екон. наук.: 08.06.01 / А.В. Корієнко. – К., 2000. – 19 с.

3. Тимофеев Т.В. Экономическая безопасность и управление риском предприятий / Т.В. Тимофеев, Л.Г. Наумова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://btb-cons.ru/articles/?art_id=6].

4. Соколенко Т.М. Економічна безпека підприємства в умовах транзитивної економіки / Т.М. Соколенко // Сучасна наука ХХІ століття: сьома міжнародна наук.-практ. інтернет-конф. : матеріали конф. – Київ, 2011

Винник Тетяна

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОСВІТА ЯК ДЕТЕРМІНАНТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ У СУСПІЛЬСТВІ

Рівень розвитку сучасного суспільства характеризується сприятливими умовами для розвитку особистості (людини) у всіх сферах суспільного життя. Сьогодні переважна більшість країн намагаються створити ідеальні умови для розвитку людини, усвідомивши важливість «human capital» у забезпеченні динамічності прогресивних змін в економіці. Слід зазначити, що ООН для оцінювання рівня розвитку окремої держави використовує три основні критерії: середню тривалість життя населення, рівень життя людей та рівень освіченості нації.

Освіта – це елементарна передумова економічного та політичного розвитку, єдино вірний шлях до демократії та соціальної справедливості. Яскравим прикладом формування вищими навчальними закладами нового креативно мислячого й морально вмотивованого покоління, яке має відповідні знання і компетентності є «Революція гідності» в Україні (21 листопада 2013 р.), ініційована студентами, які вийшли на вулиці Києва на знак протесту щодо рішення Кабінету Міністрів України про призупинення процесу підготовки до